

Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.

2005 m. balandžio 21 d.

Nr. 16 (649)

Žengiančios tvirtai išgrįstu keliu

Lietuvos karininkų šeimų moterys, save vadinančios birutietėmis, surengė Didžiosios Lietuvos kunigaikštienės Birutės karininkų šeimų moterų draugijos 80 metų įkūrimo paminėjimą.

1925 m. kovo 15 d. Kauko įgulos karininkų ramovėje, gen. ltn. V. Nagio-Nagevičiaus paragintos, įgulos karininkų žmonos sukvietė stei-

giamajį susirinkimą ir įkūrė karininkų šeimų moterų draugiją, pirmininke išrinko Grigaitienę. Pagal dr. A. Ambraziejūtės-Steponaitienės parengtus įstatatus, draugijos narėmis galėjo tapti tikrosios tarnybos ir atsargos karininkų žmonos ir dukterys. Draugijos tikslas – suniti karininkų šeimų moteris tautiniu, moraliniu ir kul-

tūriu pagrindu, globoti sergančius karius, karo invalidus, padėti auklėti karių šeimų vaikus.

1935 m. iškilmingai minint kunigaikštienės Birutės 550-ąsių metines ir draugijos 10-metį, ši organizacija buvo pavadinta Didžiosios Lietuvos kunigaikštienės Birutės karininkų šeimų moterų draugija (DLK Biru-

tės KSMD). 1939 m. ji vienijo 22 skyrius, kuriuose veikė per 600 karininkų šeimų moterų. Draugijos centro valdybos pirmininkės buvo dr. A. Ambraziejūtė-Steponaitienė, S. Oželienė, K. Raštikienė ir kt., garbės pirmininkės – prezidentų žmonos O. Stulginskienė ir S. Smetoniene.

(keliamas į 5 psl.)

DLK Birutės karininkų šeimų moterų draugijos narės su šventės svečiais

Už išperkamą turą verta imti akcijas

Balandžio 14 d. Seime įregistruotas Atkūrimo įstatymo 21 straipsnio pakeitimo projektas, kuriuo siekiama atnaujinti pareikštostis valios atlyginimą pinigais už valstybės išperkamą nekilnojamajį turą pakeitimą į atlyginimą vertybiniams popieriams (akcijomis) terminą. Įstatymo projekto siūloma ši terminą pratęsti iki 2005 m. gruodžio 31 d. Piliečiai savo valią gali keisti ir tuo atveju, kai yra priimtas atlyginimo pinigais sprendimas ir dalis pinigų jau išmokėta.

Įstatymo pataisa aktuali ir reikalinga, kadangi didžiajai daugumai piliečių kompensacijas už išperkamą žemę numatyta išmokėti iki 2009 metų, o už išperkamus gyvenamuosius namus iki 2011 metų. Daugelis piliečių tiek ilgai laukti negali. Todėl jiems tikslingo rinktis atlyginimo akcijomis būdą. Siuo atveju grynuos pinigus pilietis gali gauti praėjus vos keturiems mėnesiams po apskrities viršininko sprendimo atlyginimo vertybiniams popieriams priėmimo.

Pateikiu konkretų pavyzd-

dį. Piliečių L.P. apskrities viršininko sprendimas atkurti nuosavybės teises atlyginant akcijomis buvo priimtas 2004 m. spalio 25 d., Valstybės turto fondas piliečių akcijas perdavė 2005 m. vasario 22 d., o po dviejų dienų ji jas jau pardavė Vilniaus vertybinių popieriu biržoje. Atkreiptinas dėmesys, kad L.P. už 100 tūkst. litų vertės išperkamo turto gavo 50 tūkst. AB "Lietuvos telekom" akcijų, įvertintų po 2 litus, o pardavė jas po 2,32 litu. Tokiu būdu už 100 tūkst. litų vertės išperkamo turto L.P. gavo 116 tūkst. litų, arba 16 procentų daugiau.

Nuo 2002 m. liepos 12 d. per keturis atlyginimo akcijomis etapus valstybės įmonė Valstybės turto fondas atlygino 7 660 piliečių 153,4 mln. litų už valstybės išperkamą nekilnojamajį turą. Valstybės turto duomenimis, po keturių atlyginimo akcijomis etapų dar liko 2,84 proc. AB "Lietuvos telekomas" akcijų, kurių nominali vertė – 23,1 mln. litų. Rinkos vertė šiomis akcijomis gali būti atlyginta apie 52 mln. litų nekilnojamajo turto vertės.

Penktajam etapui, kuriam apskrities viršininko sprendimai turi būti pateikti Valstybės turto fondui iki 2005 m. birželio 30 d., papildomai skirta 10 proc. AB "Lietuvos jūrų laivininkystės" akcijų, kurių nominali vertė 20,1 mln. litų. Rinkos vertė šiomis akcijomis gali būti atlyginta apie 10 mln. litų nekilnojamajo turto vertės. Kitiemis atlyginimo akcijomis etapams ateityje papildomai numatoma skirti AB "Lietuvos elektrinė" ir AB "Lietuvos energija" akcijų.

Noriu pabrėžti, kad visi pirmuose keturiuose etapuose pasirinkę atlyginimo akcijomis būdą liko patenkinti. Yra piliečių, kurių įsigytų akcijų vertė padidėjo net tris kartus.

Kilus neaiškumams dėl atlyginimo akcijomis ar atkūrimo būdų pasirinkimo į miestų žemes, galite skambinti šio straipsnio autorui tel. (8-613) 83703.

Rimantas LIAKAS
Lietuvos žemės
savininkų sajungos
Vilniaus skyriaus
pirmininkas

Numeryje
skaitykite:

2 Tėvynės sajunga dėl okupacijos žalos atlyginimo visada pasiskakė ir pasisakys už lygiatesį, atvirą, principingą "nenugludintą" dialogą su Rusija

4 Vasaros pradžioje Teklė Pabilionytė kviečia atvykti į senąjį Kazimiero Pabilionio sodybą – Pašakės dvarą

7 Šiemet sukančia 60 metų, kai Šakių r. Jančių girininkijos Valkų kalvoje įvyko kautynės

Buvusių politinių kalinių ir tremtinių protesto mitingas numatytas gegužės 5-ają

Jonas BALNIKAS

Išrinktas Popiežius Benediktas XVI

Balandžio 19 d. po 115 kardinolų konklavos Vatikane, virš Siksto koplyčios, pavakare pasirodė balti dūmai, skelbiantys, kad naujas Katalikų Bažnyčios, vienijančios daugiau kaip milijardą tikinčiųjų visame pasaulyje vadovas, išrinktas. Beje, tai buvo trumpiausiai trukusi konklava per paskutinį šimtmetį. Tuo pat metu ēmė gausti Vatikano Šv. Petro bazilikos varpai. Kaip ir buvo tikėtasi, naujuoju Popiežiumi išrinktas vokiečių kardinolas Jozefas Ratzingeris (Joseph Ratzinger), Jono Pauliaus II benedražygis ir griežtas katalikų tradicijų gynėjas, ne kartą accentavęs, jog Bažnyčia pri-

bos reikalų kongregacijai. Visi apžvalgininkai pažymi, kad taip trumpai trukusi kardinolų konklava aiškiai pademonstravo Katalikų Bažnyčios susitelkimą, kurį per visą savo pontifikato laikotarpį nuolat akcentuodavo Benedikto XVI pirmatas Jonas Paulius II.

Naujasis Popiežius gimė 1926 m. balandžio 16 d. Vokietijos katalikybės centre Bavarijoje, policininko šeimoje. Antrojo pasaulinio karo metais buvo pašauktas į kariuomenę ir tarnavo priešlektuvinės gynybos daliniuose. Studijavo filosofiją Miuncheno universitete. Būdamas 24 metų įšventintas kunigu. 1969 m. buvo paskirtas Vokietijos Regensburgo universiteto vicerektoriumi, ir netrukus tapo Miuncheno arkivyskupu. Bažnyčios reikalų žinovai aiškina, kad kardinolas Jozefas Ratzingeris Benedikto XVI vardą pasirinko neatsitiktinai.

(keliamas į 4 psl.)

Artėjant pergalės parado Lietuvos Brastoje 66-osioms metinėms

Jau seniai vieša paslaptis, kad Antrojo pasaulinio karo pradžia buvo suplanuota ne Berlyne, ne fiurerio būstineje, o Kremluje, asmeniškai dalyvaujant Stalinui ir nuolatos palaikant ryšį su Hitleriu. Po Rytų Europos valstybių teritorijų pasidalijimo akto pasirašymo Stalinas paskelbė tostą už savo naują sąjungininką – Adolfą Hitlerį: „Aš žinau, kaip vokiečių tauta myli savo vadą, todėl noriu išgerti už jo sveikatą.“ Ir išgérė, tikriausiai ir užkando, taip kaip ir pridera tokiai atvejais. O atsisveikindamas su Vokietijos užsienio reikalų ministru J. Ribentropu patikino: „Sovietų vyriausybė traktuoją naujajį Paktą labai rimtai. Jis galės duoti savo garbės žodį, jog Sovietų sąjunga niekada neišduosianti savo partnerio.“ Komunistų lyderis, kaip įprasta komunistams, melavo. Nusikalstamo suo kalbio partneris iš tikrųjų buvo išduotas gerokai prieš suokalbi. Tik nė vienas iš agresorių vadeivų dar nežinojo, kada ir kaip baigsis ši nusikalsteliška kruvina avantiūra, tapusi katastrofa visam pasauliui.

Kaip reta pašelusiai iškalbinga nuotrauka. Draugiškai šnekučiuojasi trys generolai. Dešinėje – Raudonosios armijos kombrigas Semionas Moisejevičius Krivošeinas, sovietų žydas ir Vermachto generolas Heinrichas Guderianas. Kairėje – vokiečių generolas Mauritzas von Wiktoria. Pirmieji du, abu tankų junginių vadai, sėkmelingai užbaigė drauge suplanuotos agresijos kovines operacijas ir 1939 m. rugsėjo 22 d. Lietuvos Brastoje

pervadėjo išskiltą pergalės parodą. Lenkija nugalėta, jos kariuomenė sutriuškinta, o teritorija pasidalinta tiksliai pagal slaptąjį suokalbi. Propaganda būgnijo, kad Versalio išperros – Lenkijos valstybės – daugiau nebéra, tad tegyvuoja nacionalsocialistų ir socialistų, pradėjusių ko-

munizmo „statybą“, draugystė!

Vargu ar šis Antrojo pasaulinio karo pradžios epi zodas bus paminėtas gegužės 9 d. iškilmėse Maskvoje? Bet istorija yra tokia, kokia yra. Ji atspindi to meto realias, kurių nederėtū pamirštinių „pergalės“ parodo Lietuvos Brastoje dalyviam, nei pavergtų tautų atstovams, sutikusiemis dalyvauti vieno iš agresorių pergalės prieš buvusį sėbrą 60-mečio minėjime, nei kitiems aukštiems užsienio svečiams, atvykstantiems į Maskvą. Iš tiesų sovietų komunistų ir vokiečių nacionalsocialistų santykiai istorijoje bendros pergalės parodo Lietuvos Brastoje paminėjimas savaip praturtintų iškilmį Maskvoje programą.

Tai būtų puiki proga Rusijai, Sovietų sąjungos istorinio paveldo perėmėjai, pa-

sekti Vokietijos pavyzdžiu – pripažinti buvus ne tik nacių, bet ir komunistų padarytų karos nusikaltimų ir nusikaltimų žmoniškumui su visomis iš to išplaukiančiomis išvadomis. Demokratijai būdinga laikytis bendrų moralinių ir pilietinių vertybų teisingumo pagrindu. Savaime suprantama, čia ištarta siekiamybė aktuali visam demokratijos pasauliui, bet labiausiai – pačiai Rusijai.

Sovietų generolas S. Krievosjinės, kalbėdamasis su savo pavaduotoju Latyševu apie Stalino-Hitlerio sandėlio reikšmę, taip pasakė: „Su vokiečiais mes pasirašėme sutartį, bet tai nieko nereiškia... Dabar pats geriausias laikas galutinai ir konstruktyviai išspręsti visas pasaunes problemas.“ (Ratnaja byl, 8) Kaip žinoma, sovietus ir nacių domino tik svetimos teritorijos, bet ne jų gyventojai ar jų problemas. Mistinio „komunizmo rojus“ kūrimas tebuvo skylėta skraistė jau tada negalėjusi paslėpti imperinės politikos tikslų.

Sovietų sąjungos maršallas L. Brežnevės savo knygoje „Mažoji žemė“ (16 p.) aprašo susitikimą 1940 m. Dnepropetrovsko su partiniais agitatoriais. Ten jis paklausė: „Drauge Brežnevai, mes turime aiškinti apie nepuolimą (Susitarimas su Vokietija, E.S.), kad tai yra rimta. O kas netiki, tas elgiasi kaip provokatorius. Bet liaudis mažai tiki. Kaip mums elgits? Aiškinti ar neaiškinti?“ Laikas buvo pakankamai sudėtingas. Salėje sėdėjo ne mažiau kaip 400 žmonių, visi laukė mano atsakymo, ilgai galvoti nebuvo galima. „Būtinai aiškinti, – atsakiau aš. – Tol

aiškinsime, kol fašistinėje Vokietijoje neliks akmens ant akmens.“ Tokie oberpolitrukų pasakymai nesiderino su tuometine oficialiąją propaganda, liaupsinančią Vokietijos ir Sovietų sąjungos santykį pagerėjimą užkariavus ir pasidalijus Lenkiją, tačiau jie akivaizdžiai rodė tikruosius imperinės politikos siekius.

Lietuvos Brastos (Brest-Litovsk) vardą internete galima aptikti daugelyje enciklopedinių žinynų, kur minima 1918 m. Sovietų Rusijos ir Vokietijos sutartis. Tada Rusija atsisakė Lietuvos, Latvijos, Estijos ir kitų teritorijų. Tačiau tuoose pačiuose informacijos šaltiniuose nepavyko rasti net užuominos apie Raudonosios armijos ir Vermachto jungtinį pergalės parodą Lietuvos Brastoje 1939 m. rugsėjo 22 d.

Peršasi mintis, kad atitinėkamų „centrų“ pastangomis buvo laiku pasirūpinta apvalyti Vakarų viešąją nuomonę nuo istorinės tiesos, kuri galėtų disonansu išveržti į būsimą „pergalės prieš fašizmą“ parodo Maskvoje fanfaru gaudes.

Praėjusių metų spalio 9 d. Kaune konferencijoje „Ginkluotojo pasipriešinimo prieš agresorius ištakos“ buvo išrutuliota išvada, teigianti, kad istorinis faktas, kai vienės iš dviejų Antrojo pasaulinio karo pradžios planuotoujų ir genocido vykdytojų, tapęs nugalėtoju, nebuvo teisiamas, o atvirkšciai – pats teisė Niurnberge savo buvusį sėbrą, anaiptol nepaneigia nei teisingumo poreikio, nei demokratijos pareigos įvertinti padarytus nusikaltimus.

Edmundas SIMANAITIS

Už atvирą dialogą su Rusija

Balandžio 11 d. užsienio reikalų ministro A. Valionio pasisakymas, kad „šiuo metu nederėtū kelti klausimo ir reikalauti iš Rusijos sovietų padarytos žalos Lietuvai atlyginimo. Toks reikalavimas, jei būtų keliamas dabar, tik dar labiau paaštrintų abiejų šalių santykius“, verčia susimąstyti, o kada derėtū kelti, kad jis neaštrintų abiejų šalių santykius?

Jei mes ši svarbū klausimą derinsime tik prie mūsų dvilių santykijų kasdieninės darbotvarkės, tai joje visada atsiras svarbių Lietuvai klausimų, kuriuos norėdami su Maskva išspręsti teigiamai, diskusijas apie okupacijos žalos atlyginimą galėsime atidėlioti iki begalybės, nes tai visada aštrins santykius.

Kitas ministro teiginys, kad okupacijos žalos atlyginimo klausimas bus keliamas Rusijos ir Lietuvos Tarpvyrainių komisijos susitikimuose, „jei bus nutarta, kad ši klausimą reikėt kelti“, verčia rimtai abejoti, ar ši Vyriausybė iš viso yra nusiteikusi tai daryti.

Tokios abejonės atsiranda, kai sužinai, kad okupacijos žalos atlyginimo klausimą Lietuva bandė kelti tik... du kartus – 2001 m. sausį ir kovą. Po to ilga ilga diplomatinė tyla, kuri mažu mažiausiai liudija, kad LR Vyriausybė ignoruoja LR Seimo priimtą įstatymą, iparcigojanti ją derėtis su Rusija dėl SSRS okupacijos žalos atlyginimo.

Tėvynės sąjunga dėl okupacijos žalos atlyginimo visada pasiskė ir pasisakys už lygiateisį, atvirą, principinę, „nenugludintą“ dialogą su Rusija.

Audronius AŽUBALIS
Seimo Tėvynės
sąjungos frakcijos narys

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos 2005 m. veiklos programa

Eil.Nr.	Pavadinimas	Miestas, rajonas	Data	Atsakingas organizatorius
1.	LPKTS suvažiavimas	Kaunas	Balandžio 9 d.	Skyrių valdybos, LPKTS valdyba
2.	Svarbiausių valstybės švenčių: Sausio 13-sios, Vasario 16-sios, Kovo 11-sios, Birželio 14-sios, Liepos 6-sios minėjimai	Visuose skyriuose	Sausio 13 d., vasario 16 d., kovo 11 d., birželio 14 d., liepos 6 d.	Skyrių valdybos
3.	LPKTS tarybos konferencijos	Kaunas	Vasario, gegužės, rugpjūčio, gruodžio mėn.	LPKTS valdyba
4.	Konferencija „Laisvės kovų istorijos dėstyMAS mokyklose“	Alytus	Balandžio mėn.	Alytaus sk. valdyba
5.	Renginys „Partizanų takais“ Žemaičių apygardoje	Klaipėdos aps.	Gegužės mėn.	Skyrių tarybos ir LLKS
6.	LPKTS jaunimo saskrydis	Pakruojo r.	Liepos mėn.	LPKTS Jaunimo komitetas
7.	Laisvės kovų dalyvių saskrydis	Ariogala	Rugpjūčio mėn.	Raseinių sk. valdyba, organizacinis komitetas
8.	Istorinė konferencija „Vilnius 2005“	Vilnius	Rugsėjo mėn.	Organizacinis komitetas

Pastaba: Prašome LPKTS skyrių pranešti valdybai apie renginius, organizuojamus apskrities mastu, kad galėtume įtraukti į veiklos programą.

Buvusių politinių kalinių ir tremtinių protesto mitingas numatomas gegužės 5-ąją

Balandžio 9 d. jvykusiai Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sajungos XII suvažiavimė sutartinai priimtas sprendimas Vilniuje, Nepriklausomybės aikštėje, surengti visuotinį protesto mitingą. Priimtame suvažiavimo krepimesi pabrėžiamas, kad Nepriklausomybės aikštėje nesubūrus daug žmonių, mitingo reikalavimai nebus išgirsti.

“Todėl tolimum rajonų skyriai turėtų deleguoti po kelią dešimtis, o didieji miestai – po keli šimtus žmonių, Vilnius – 2–3 tūkstančius”, – rašoma krepimesi.

Protesto mitingo klausimą svarstė būvusius politinius kalinius, tremtinius, partizanus vienijančių organizacijų Jungtinė taryba. Ji šiai idėjai pritarė. Jau kreiptasi į Vilniaus miesto savivaldybę su prašymu leisti mitingą organizuoti gegužės 5 d.

Nepriklausomybės aikštėje būvę politiniai kaliniai ir tremtinių iš visos Lietuvos pareikš protestą dėl valdančiosios daugumos tuščiai dalių pažadų, kai nckeliai žmonių pragyvenimo lygis, nevyksta švietimo, sveikatos ir socialinės apsaugos sistemų bei mokesčių reformos, nemažinamos valdymo

išlaidos, o sveikatos reformos iškraipymai veda į desperaciją pacientus ir medicinos darbuotojus.

Čia bus reikalaujama, kad būtų didinama ir nukentėjusių asmenų valstybinė pensija. “Praejudas metais šiek tiek padidinus daugumą pensijų rūšių nukentėjusių asmenų valstybinė pensija jau aštuonerius metus palikta neindeksuota”, – rašoma LPKTS krepimesi.

Jei pavyks gauti leidimą, gyva protestuojančių grandine apjuosime būvusius KGB rūmus, kuriuose veikia Ypatingasis archyvas. Taip protestuosime prieš jo uždarymą 70 metų, prieš KGB agentų ir rezervininkų skverbiučių i aukščiausius valstybės valdymo postus, prieš Rusijos imperinius siekius Lietuvoje. Reikalausime, kad būtų pakeistas Liustracijos įstatymas, performuota Liustracijos komisija, o valstybėje būtų vykdoma skaidri ir moralia politika.

Jei leidimo nepavyks gauti, šios problemos bus keliamos viešumon Nepriklausomybės aikštėje. Tikslesnį planuojamo mitingo laiką ir vietą paskelbsime kitame “Tremtinio” numeryje.

“Tremtinio” inf.

Vilius BRAŽĖNAS

Skėsta istorija ir kalba

Jau pačioje pirmosios Sovietų okupacijos (1940–1941) pradžioje Maskva kovojo su Lietuvos istorija. Pradėta išplėsti lapus iš mokyklinių vadovelių. Tada nebuvavo galima tam viešai pasipriehinti. Tačiau sunku suvokti kodėl dabar, jau vėl nepriklausomoje Lietuvoje, lyg vykdant senus Kremliaus nurodymus yra žalojama Lietuvos istorija: pokalbiuose ir spaudoje cenzruojami du okupacinių metais buvę tabu žodžiai – “okupacija” ir “nepriklausomybė”. Be to, vartoja kai kurie terminai, ištrinantys iš istorijos 1918-ųjų metų Nepriklausomybės Aktą ir 10 metų partizaninių karų.

Gerą istorinę klausą turintys tautiečiai, žinoma, pastebi, jog “ne į toną” skamba dažnai vartoja tokie terminai kaip “tarpukaris”, “prie-

karis” ir “pokaris” bei ju “lai-kai”. Juk posakis “tarpukario Lietuva” padeda nutylėti 1918–1940 m. nepriklausomybės faktą ir jį sekusią okupaciją. Taip iš jaunų žmonių sąmonės išgarinama Nepriklausomybė. Tuo įteigiamas, jog Lietuvos valstybė atsirado tik tarp Pirmojo ir Antrojo pasaulinio karo ir jos istorijoje nebuvuojo jokių kitų karų: nei Saulės, nei Žalgirio mūšių, nei karų su kryžiuočiais, švedais ir totoriais. Todėl, kai kas nors kalba apie “tarpukari”, dera paklausti: “Kurių mūsų istorijos karų tarpukari, tamstele, turite mintyje?”

Kitas, gal net labiau piktybinis, mūsų kalboje išaugęs auglys yra dažnai vartoamas žodis “pokaris”. Čia jau labai aiškiai atsiuduoda “okupacijos” draudimo išrūgomis.

(keliami į 4 psl.)

Baltarusijos prezidentas A.Lukašenka pareiškė, jog artimiausiu metu prie Baltarusijos vakarinių sienų, tai yra prie Lietuvos ir Lenkijos, bus dislokuotos kelios papildomos divizijos su raketiniais kompleksais. Pasak Minsko diktatoriaus, būtina stiprinti priešlėktuvinę gynybą. Šis A.Lukašenkos pareiškimas padarytas prieš Vilniuje vyksianti NATO valstybių užsienio reikalų ministru susitikimą. Beveik tuo pačiu metu Minsko režimas ištremtavo apie savo kagiebistų “nepaprastą žygdarbį”, neva traukinyje sulaikytas pinigų kurjeris iš Lietuvos, vežęs 200 tūkst. dolerių, skirtų Baltarusijos opozicijai. A.Lukašenkos režimui tokios ir pañios provokacijos jau tapo

iprastos. Taip pat Minske sulaikyti du asmenys – būvę Baltarusijos Aukščiausiosios Tarybos deputato Sergejaus Skreboco verslo partneriai – Konstantinas Kovaliovėnas ir Aleksejus Drobovas, kurie neva turėjo perduoti pinigus dabar opozicijoje esančiam S.Skrebociui.

Tačiau A.Lukašenka ir jo KGB patys susipainiojo savo provokacijose ir “pinigų kurjerių” gaudynėse. Abu minėti asmenys – A.Drobovas ir K.Kovaliovėnas – sulaikyti ne traukinyje, o... Minske. Be to, jie nėra Lietuvos piliečiai bei neturi Lietuvos vizų.

Lietuvos Vyriausybė dėl šios provokacijos įteikė pro-

testo notą Baltarusijos vyriausybei. O aukšti mūsų URM pareigūnai tvirtino, jog šie faktai akivaizdžiai rodo, kad tai – iš anksto suplanuota ir šiurkštai provokacija tiek prieš baltarusių opoziciją, tiek prieš Lietuvą.

Nuo Minsko neatsiliko ir Maskva. Kremliai ypač nepatiko Lietuvos užsienio reikalų ministro vizitas į Kijevą. Rusijos žiniasklaidoje pasipylė straipsniai ir komentarai, jog Lietuva yra pagrindinė organizatorė bei iniciatorė ir jau neva visais lygiais suderinusi ir parengusi Šiaurės Aljanso sprendimą pakviesi Ukrainą į NATO.

Jonas BALNIKAS

Užsienyje

Žvangina ginklais

Sunerimę, kad planuojama Europos Tarybos finansinė parama Čečénijai neatitektų Rusijos kariuomenei ir vagims, čečénų atstovai Seime praše Tėvynės sajungos pagalbos ir užtarimo Europos Sajungos institucijose

Balandžio 13 d. į Seimo Tėvynės sajungos frakciją kreipėsi Čečénijos Respublikos Ičkerijos atstovė Baltijos šalims Aminat Saijeva. Ji pasakojo, kad Europos Sajunga planuoja Čečénijai skirti 22,5 mln. eurų. Tuo tikslu kovo 21 d. Strasbūre Europos Tarybos Parlamentinė Asamblėja suvietė apskritajių stalą, bet priejo nebuvovo pakviesi Nepriklausomos Čečénijos veikėjai, reziduojantys užsienyje, nei kovojančios Čečénijos atstovai, teisinantis, kad su “teroristais nesiderama”.

Tai sukėlė čečénų nepasitenkinimą. Jie įsitikinę, kad geriausiu atveju šie pinigai atiteks Rusijos statytiniams, grobystojams ir vagims, o blogiausiu – Čečénijoje dislokuotos Rusijos šimtatūks-tantinės kariuomenės reikmėms.

Ši apskritajių stalą, kaip politiskai nekorektišką, sukriticavo Amerikos Taikos Čečénijoje komitetas. Savo pareiškime jis sukriticavo Strasbūro sprendimą nesikalbėti su tais, “kurie negerbia Rusijos Federacijos vientisumo”.

Amerikiečių komitetas skeptiškai vertina ir kitus Europos Tarybos planuojamus apskrituosius stalus Grozne, prie kurių taip pat būtų kviečiama tik promaskvietiška vietas valdžia, o ne tikrieji čečénų lyderiai. Pareiškime teigiamas, kad šis apskritasis

rodysime, pateiksime visą būtiną informaciją ir pasi-stengsime, kad ji neišsibarsstytu pakeliui iš Maskvos į Briuselį, būtų pateikta kitiems Europos deputatams.” Tad A.Endriukaitis siūlo lietuviams pasirūpinti, kad Čečénijoje būtų atliktas 1999–2005 m. auditas. Turėtų būti nustatyta, kiek šiame kare žuvo žmonių, iš jų – vaikų, kiek žmonių dingo be žinios, kiek čečénų sėdi kalėjimuose, kiek yra čečénų karo pabėglių, kiek sunaikinta gyvenamų namų, butų, ūkinė pastatų, ir kiti faktai, piešiantys tikrąjį Čečénijos vaizdą.

“Turint Čečénijos monitoringo duomenis bus galima vertinti finansinės paramos prasmę, apimtį, rūšį, formą, kontrolę ir Rusijos atsakomybę, įspareigojimus, kad nebūtų karo pateisinimo ir finansavimo įspūdžio”, – rašo A.Endriukaitis. A.Endriukaitis tvirtina, kad, JTO duomenimis, tik 25 proc. skirtos paramos patenka į Čečéniją. Jis mano, kad tuomet, kai Rusijos kariuomenei trūksta degalų, tepalų, atsarginių dalių technikai, šis finansavimas gali būti vertinamas tik kaip aukšinis okupacinių kariuomenės ir marionetinės valdžios lovys.

Tėvynės sajungos frakcija atidžiai išklausė pranešę apie padėtį Čečénijoje Europarlamentui pateiks gegužės 10–11 dienomis. Komisijai vadovaus švedė Malstern. Rusijos Federacijos Tarybos narys Vasilijus Lichačiovas dėl šio vietožito pareiškė: „Mes viską pa-

Ingrida VĒGELYTĖ

Skeusta istorija ir kalba

(atkelta iš 3 psl.)

Kai "pokaris" buvo pri-verstinai įdiegtas okupaci-niais metais, to žodžio varto-tojai bent jau nenusikalto lo-gikos ir sveikos nuovokos dėsniams. O dabar? Juk ir dabar – pokaris. Nejaugi nieko pažymėtino néra Lie-tuvos istorijoje įvykę ar pasikeitę nuo 1944-ųjų (okupacijos pradžios)? Argi 2005-ųjų balandžio 20 d. Vilniuje prasi-dėsiantis NATO šalių užsie-nio reikalų ministrų suvažia-vimas Vilniuje panašus į isto-rinį suvažiavimą Lucke?

Bent jau lietuviai ir estai, kaip yra pareiškės Prezidentas Valdas Adamkus, karopabaigą mato kitomis akimis negu prezidentas V.Putinas ir gegužės 9 d. į buvusią Stalino gūžtą sugužesią Putino svečiai. Net ir tarpusavyje mes dar svarstome, ar mums karas iš tikrujų pasibaigė 1990-aisiais, ar 1993-aisiais, kai paskutinis okupacinių pajėgų karys išžengė iš Lietuvos teritorijos.

Kinų filosofas Konfucijus yra pasakęs: "Kai žodžiai praranda prasmę, žmonės praranda laisvę". Jei taip, būtina įsiklausyti, kokia vartojamų žodžių prasmė. "Tary-

būt Lietuva”, pavyzdžiui, turėtų reikšti, kad lietuvių tauta laisvai ir savanoriškai atsisakė nepriklausomybės, ir jos valia Lietuva pasidarė “tarybinė”. Reikėtų suprasti, kad Lietuva niekad nebuvo “sovietinė”, kaip Rusija, kuriuos žmonės be kitų prievarotos savo metu ją iš “carinės” pavertė “sovietine”. Tad Lietuvoje iš tikrujų nebuvo jokio “sovietmečio”, buvo paprasčiausia sovietų okupacijos metai. Visus istorijos faktus pridengiantys terminai, pridengia aiškų ir nuogą faktą: okupacija.

Suprantama, kad per tiek metų tautos galvon kalamos surūdijusios melo vynys sun- kiai duodasi ištraukiamos. Tačiau būtina jų atsikratyti, kad jos neužnuodytų tamsiosios istorijos metų neišgyvėnusio jaunimo mąstysenos ir požiūrio į pasaulį.

Panašiai niokojama ir senojo lietuvių kalba. Skirtumas tokis, kad ją skandina ne okupacijos įkalti išpročiai, bet okupacinio kosmopolitiškumo suviliota nuo tautiškuo raiščių atitrūkusi laisvė. Ką tik iš spaudos puslapių iššoko tautos akis badantis žodis – “lyderiauja”. Esą Lietu-

va "lyderiauja" moterų daliimi ES parlamente. Tai priminė prieš keletą metų išklausytą konferenciją apie lyderio savybes, ar panasių. Valandą kantriai išklausės diskusiją, klausimų metu atsistojęs paaiškinau daug metų praleidęs užsienyje ir primiršęs lietuvių kalbą ir paklausiau: "Kas yra lyderis?". Gal, sakiau, tai reiškia vadą, vadeivą, vadovą ar vedlį? Keista, bet niekas iš žinovų net nepabandė manęs apšvesti. Džiaugiuosi, kad metams bégant, lyg ir mažėja "lyderių" Lietuvoje. Laimei, neatsiranda "fiurelių" ar "voždų". Tačiau į mūsų politikų ir žurnalistų kalbą braunasi kitos kosmopolitiškumo erkės. Bankuose ir valiutose keityklose keičiamas

valiuta yra "konvertuoja-ma". Rytdienos oras ir atei-ties rinkimai yra "prognozuo-jami". Lyg tas svetimas žodis būtų kokia inteligento etike-tė, lyg kaklaraištis iškilmin-game renginyje. O juk gali-ma lengvai spėti, numatyti orą ir politika.

Tad gal žiniasklaidos žmonės parodytų pavyzdį paskelbdami vajų prieš kosmopolitines erkes.

Atjaunékim su šviesios rytdienos viltimi

Vasaros pradžioje Teklė PABILIONYTĖ kviečia atvykti į senąjį Kazimiero Pabilionio sodybą

Po apniūkusios ir ilgosiemės pagaliau sulaukus saulutės spinduliu žaismo sužydusių sodų ir linksmo upelio čiurlenimo, špokučio švilpimo nejučia apima gai- vališkas noras apkabinti visa laimingą ir nelaimingą pa-saulį ir kartu su juo – linksmo ir liūdno gyvenimo bendra-labdaros labdarija.

Atsidusę, apraudojė savo artimuosius, puolėme atsta-tyti išdraskytas gimtines, kū-rėme šeimas, auginome duo-ną ir vaikus – sukomės ne-pabaigiamų darbų darbelių karuselėje nepastebėdami, kaip sulinko pečiai ir nubalo plaukai. Nustebė pamatėme: jau ir vaikaičiai mus praaugo.

Žiūrėdami į vaikaičius liūdnai prisimename Sibiro kankinį, savo tėtį Kazimierą Pabilionį. Jis visiems žadino viltį: "Sugrišite! Tik aš nebesugrišiu." Tėtis dieną ir naktį rūpestingai jį gydžiavio tuokart dar studento Zenono Gailiūkio praėjant

čiu ir nelaisvės metams.
Sugeltomis sirdimis gržo-
me į okupuotą, bet be galio iš-
siilgtą tévynę. Sugrižom, bet
ne visi... Palikom supiltus
kauburélius, pasvirusius kry-
žius, samanotas tvoreles...

Atgimimo stebuklas pa-
veikė net ir okupantą – parga-
benti šimtai karstų su bran-
gių artimujų palaikais, o
Lietuva – Motina – juos Tris-
palvės šilku padabino...

(keliamo į 5 psl.)

Paremkime savo organizaciją

Išrinktas Popiežius Benediktas XVI

(atkelta iš 1 psl.)

Benediktas XV Popiežiumi buvo nelengvais Bažnyčiai ir pasauliu 1914–1922 m., kai vyko Pirmasis pasaulinis karas. Jis 1917 m. kreipėsi į kare dalyvaujančių valstybių vadovus ragindamas nutraukti karo veiksmus. Tų pačių metų gegužės 20-ąją Benediktas XV paskelbė Lietuviai dieną.

Po 480 metų antrą kartą Katalikų Bažnyčios istorijoje Popiežiumi tapo vokietis. Vokietijos protestantai taip pat sveikino kardinolo Jozefo Raciņgerio išrinkimą, o jų vadovai pareiškė tikintys, kad Benediktas XVI dar labiau sustiprins katalikų ir protestantų bendradarbiavimą, tēsdamas pirmtako Jono Pauliaus II tradicijas. Benediktas XVI jau pirmojoje trumpoje kalboje Joną Paulių II pavadino Didžiuoju. Todėl manoma, kad Jono Pauliaus II paskelbimas palaimintuoju ir šventuoju ilgai neužtrucks. Pasaulio lyderiai vieningai paibrėžia naujojo Popiežiaus išmintį ir gailestingumą.

F R 0 5 1 2	Versija 0 1	
Lietko 2003 m. vasario 7 d. įsakymu Nr V-45		
1. Asmenis kodas		
2. Nuolatinio Lietuvos gyventojo vardas		
3. Nuolatinė gyvenamoji vieta		
4. Telefonas		
5. Elektroninio pašto adresas		
PRAŠYMAS PERVESTI IKI 2 PROCENTŲ PAJAMŲ MOKESČIO SUMOS LIETUVOS VIENETAMS, PAGAL LIETUVOS RESPUBLIKOS LABDAROS IR PARAMOS ĮSTATYMA TURINTIEMIS TEISĘ GAUTI PARAMĄ		
6. Mokesčinių laikotarpis	☒ Pirmine ☐ Patiksliant	
7. Panaudoti (P) Mokesčių gavėjai (nėra)		
8. Nėra		
9. 10. 3 0 0 0 3 2 6 4 5 11. LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SĄJUNGA		
11. Paramos gavėjo pašto numeris		
12. Buvėnės adresas		
13. Banko pavadinimas (nepildoma)	14. Banko kodas (nepildoma)	15. Atsiskaitomosios sąskaita
16. Prasomiai pervesti pajamų mokesčio dalis (procents)		
17. Papildomų lajų skaičius		

"Tremtinyje" Nr. 46 (575), 2004 m., išspausdintas LR labdaros ir paramos įstatymas, kuriame nurodoma, kad dirbantis žmogus 2 proc. sumokėto metinio pajamų mokesčio gali pervesti organizacijai, turinčiai teise gauti paramą

Pavyzdžiui, jeigu žmogaus mėnesio atlyginimas yra 1000 Lt, tai apie 760 Lt jis gauna grynais, o 240 Lt pervedama mokesčių administratoriui. Per metus tai sudaro 2900 Lt. Iš tos sumos 2 proc. (58 Lt) dirbantis žmogus gali pervesti pasirinktai istraigai. Jei tokiu žmoniui atsiurstu daugiau, tai susidarytu nemaža suma paramai.

Kviečiame dirbančiuosius paremti asociaciją – Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungą. Įmonės koda 300032645, ats. sask. litais ir valiuta LT18 7044 0600 0425 8365, AB Vilniaus bankas, banko kodas 70440.

Pasibaigus mokesčiniams laikotarpiui reikia parašyti prašymą mokesčių administratoriui. Jeigu to nepadarysite, to lėšos gali tekti ne į Jūsų numatytais istaigai, bet bus naskirtos kitur.

Žengiančios tvirtai išgrįstu keliu

(atkelta iš 1 psl.)

1940 m. Sovietų sajungai okupavus Lietuvą, VRM nutarimu draugijos veikla buvo uždrausta. Daug jos narių tapo Sibiro lagerių, tremties kankinėmis, su vyrais išitraukė į rezistencijos veiklą, nemažai emigravo į užsienį.

1951 m. draugijos veikla atkurtą Čikagoje, JAV, pirmininke išrinkta S.Oželienė. Vėliau draugijos skyriai įkurti Klivlende, Detroite, Los Andžele, Niujorke. Susibūrusios moterys veikė pagal prieškario įstatą – puoselėjo lietuvybę, šelpė Sibiro tremtyje ir Lietuvoje vargstančius tautiečius.

1990 m. birželio 12 d. Kaune pirmą kartą po Lietuvos neprisklausomybės atkūrimo susirinkusios 33 draugijos narės nutarė atnaujinti draugijos veiklą, pirmininke išrinko G.Narvydienę. 1991 m. įregistruoti draugijos įstatai, įteisinta jos veikla ir pašventinta atkurtą vėliava. Pirmininke išrinkta E.Adomavičienė.

1994 m. surengtoje konferencijoje draugijos skyrius įkurtas Vilniuje, pirmininke išrinkta D.Urbetienė.

Šiuo metu draugija vienija trijų kartų karininkų šeimų moteris: į tarpu kario birutiečių veiklą išitraukė ir Lietuvos partizanų karininkų žmonos

laisvalaikį. Pasitelkusios meno kolektivus birutietės rengia Birutės dienos paminėjimus, Atvelykio, Kario motinos dienos šventes, Advento vakarus, naujų knygų pristatymus, į kuriuos kviečia karininkų šeimas, tarnaujančius kareivius ir jų motinas, moksleivius, bičiulius. Kasmet paruošusios meninę programą dalyvauja LPKTS rengiamame saskrydyje "Laisvės ugnis – ateities kartoms" Ariogaloje, Lietuvos partizanų pagerbimo šventėse, prieš Vėlines lanko karių kapus, nuoširdžiai bičiuiliaujasi su Vytautų klubu ir Lietuvos atsargos karininkų sąjunga. Siekdamos išsaugoti istorinį atminimą padeda rengti Vytauto Didžiojo karo ir IX forte muziejų ekspozicijų medžiagą, glaudžiai bendradarbiauja su Lietuvos kariuomenės karininkų artimųjų sąjunga rengiant enciklopedinį leidinį "Lietuvos kariuomenės karininkai 1918–1953 m." Draugijos narė D.Juozaitienė renka medžiagą ir raso DLK Birutės KŠMD metraštį.

Skaistų balandžio 2-osios rytmėtį Lietuvos kariuomenės karininkų, nešinę DLK Birutės KŠMD Kauno, Vilniaus, Alytaus skyrių vėliavomis, tautiniai drabužiai pasipuošusių draugijos narių ir svečių eisenai į Kauno Sv. Mykolo Arkangelo (Įgulos)

Lietuvos kariuomenės vadas gen. mjr. V.Tutkus ir draugijos skyrių pirminkės (tautiniai drabužiai) iškilmingo minėjimo metu

ir dukterys. Norėdamos pasisemti gyvenimo patirties ir jausdamos pareigą tėsti birutiečių veiklą naujomis narėmis tampa atkurtos Lietuvos kariuomenės karininkų šeimų moterys. Jau 1999 m. draugijos skyrius įkurtas Linkaičiuose, pernai – Alytuje. Ten susibūrė Ginklų arsenalo ir Kunigaikštienės Birutės motorizuotojo pėstininkų pulko karininkų žmonos. Birutiečių seklyčios įrengtos Karininkų ramovėse.

Lankydamos karinius dalinius narės kalbasi su tarnaujančiais kariniais, rengia susitikimus su karininkų šeimomis ir išklausiusios jų lūkesčius parengia siūlymus Krašto apsaugos ministerijai. DLK Birutės KŠMD centro valdybos pirmininkės R.Kronkaitienės pastangomis įsteigtai ECHOS Krikščioniškieji namai Rukloje, DLE Jonušo Radvilos mokoma-jame pulke, ir Tauragės r., DLK Kęstučio motorizuotajame pėstininkų batalione. Šiuose gerovės namuose kariai, nepaisant karinio laipsnio, posunkios tarnybos turiningai leidžia

bažnyčią skelbė draugijos surengtos šventės pradžią. Kauno įgulos karininkų ramovės salėje iškilmingai skambėjo Lietuvos himnas ir Birutės daina, draugijos skyrių pirmininkės uždegė draugijos simboliu tapusį šeimos židinio aukurą, pagerbė Amžinojo poilsio iškeliavusiuju atminimą – padėjo gėlių prie Nežinomojo kario, Laisvės ir Žuvusiems už Tėvynę paminklų. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos mokslų centro viršininkui dr. plk. ltn. G.Surgailiui pervertus DLK Birutės KŠMD istorijos puslapius, draugijos nares sveikino: LR Vyriausybės nacionalinio saugumo skyriaus vedėjas plk. S.Knežys, Seimo narys prof. A.Dumčius, Lietuvos krašto apsaugos viceministras G.Šivickas, Lietuvos kariuomenės vadas gen. mjr. V.Tutkus, Lauko pajėgų vadas brig. gen. A. Pocius, Kauno įgulos karininkų ramovės viršininkas mjr. G.Reutas, Vilniaus įgulos karininkų ramovės viršininko pav. G.Aukštkalnis, "Už miško bunke-

Padėkos žodį taria Karinių oro pajėgų vadas ir Kauno įgulos viršininkas plk. J.Marcinkus

riuose ir Sibiro platybėse išsaugotas ir perduotas tautines vertėbes atkurtos Lietuvos kariuomenės kariams, už moralinį palaikymą iš NATO taikdariškų misijų grįžtantiesiems, už kasdien saugomą ir puoselėjimą šeimą" birutietėms dėkojo Karinių oro pajėgų vadas ir Kauno įgulos viršininkas plk. J.Marcinkus. "Laikotarpis, kuriame gyvename, pilnas iššūkių ir netikėtumų, todėl įgyvendindamas užsibrėžtus tikslus, sudomindamas ir įtraukdamos į savo veiklą jaunąjas karininkų šeimų moteris, nebijo kites įeškoti naujų sprendimo būdų. Nebijo kites, nes turite tvirtą bendražmogiškų vertėbių kelią, išgrįstą per 80 metų", – sakė Kauno įgulos karo kapelionas kpt. T.Karklys.

Patvirtindami draugijos veiklos prasmingumą sveikinėjasi karininkai aktyviausiomis narėmis – R.Dapkienei, D.Urbetienei, A.Reklaitytei, E.Almonaitienei, B.Kliauzienei, V.Andriškevičienei, V.Zabielskienei, R.Kronkaitienei, D.Maciukevičienei, D.Juozaitienei, A.Gustienei, O.Stašaitienei, J.Veverskienei, L.Janušauskienei – įteikė LR Vyriausybės, Krašto apsaugos ministerijos, Lietuvos kariuomenės vado, Kauno įgulos vado padėkas. Kauno sav. Kultūros ir švietimo skyriaus vedėjas G.Budnikas "gydančioms sovietmečiu sužalotą tėvynės veidą" birutietėms padovanovo Svečių knygą. Tą dieną bičiuliai ir svečiai – visuomeninių organizacijų atstovai – joje paliko pirmuosius įrašus. DLK Birutės KŠMD skyrių pirmininkės E.Almonaitienė, B.Kliauzienė ir R.Jurevičienė padėkojo šventėje dalyvavusiesiems ir padėjusiesiems ją surengti. Padėkų įteikė renginio vedėjui, Kauno mst. sav. Ryšių su visuomenė sk. vad. V.Kaminskui, Kauno įgulos karininkų ramovės chorui "Indraja" (vad. Z.Gerasina), Karinių oro pajėgų orkestrui (vad. R.Kukulskis), Kauno Juozo Naujalio gimnazijos styginių orkestrui (vad. R.Banzaitytė), nuolatiniam pagalbininkui, Kauno įgulos karininkų ramovės virš. mjr. G.Reutui, DLK Birutės KŠMD atminimo ženklu apdovanojo Lietuvos kariuomenės karininkus.

Dalia MACIUKEVIČIENĖ
Jono Ivaškevičiaus
nuotraukos

Atjaunėkim su šviesios rytdienos viltimi

(atkelta iš 4 psl.)

Mes, vaikai, neparsivežėme tėtės palaikų. Kraupu pagalvojus apie amžiams dingusį kapą Sibiro brūgynuose...

Pildydam išėjio norą, malonai kviečiame šių metų birželio 4 d. (o jei lietus pils kaip iš kibiro – birželio 12 d.) 13 val. aplankyti K.Pabilionio senąją sodybą Radviliškio r., Naujasodžio k., Pašakės dvare.

Garbės svečiai: dr. Zenonas Gailiūšis, LPKTS Radviliškio sk. pirm. Stasė Janušonienė, velionės poetės Stasės Šiurnienės duktė Rūta, rašytojas Alfonsas Litinskas, LPKTS Pakruojo sk. pirm. Sigita Janušauskiė – su šeimomis.

I bendrą būrių kviečiame Mordovijos, Saransko buvusias "universitetų koleges studentes": Genovaitę Paluckaitę, Salomėją Budrytę, Jonę Jalinskaitę, Janiną Astrauskaitę, Eugeniją Šimanskytę, Petronėlę Norkutę, Vandą Liubartaitę, Ireną ir Olę Savickaites, Leoniją Urbaitę, Birutę Matuzevičiūtę, Elytę Navickaitę, Liucią ir Genovaitę Petraitytes, Elzytę Pastapaitę, Aldoną ir Antaniną, Justiną Krušinskaitę, Stasę Paužaitę, Zofiją Gintautaitę, Kazimierą Lauciūtę, Aleksandrą Skačkauskaitę, Bronę Pociūtę ir visas, kurių pavardžių neprisiminiau – su šeimomis.

Taip pat kviečiame gimines: Augustę ir Donatą Stulpinius, Alfonso Grigaičio vaikus, Vytautą Kernagį su šeima, Aldonos Kernagyčės vaikus, Emilią Pabilionienę su vaikais, Eleną Pabilionytę su dukterimi Ale, Genovaitę, Stasę ir Vilių Bistrickus, Juozą Šereivą su šeima, Vytauto Šereivos našlę Laimą su dukterimi ir vakių, Emiliją Pucevičiūtę su šeima, Onutę Rakauskienę su šeima, Gražiną Palionienę su šeima.

Kviečiame visus buvusius Kojos gyvenvietės tremtinius, kurie dalijosi su tėciu šiltu žodžiu, vandens puodeliu ir varganos trobelės kampu.

Atjaunėj, pažvalėj – ateikite pėsti, atvažiuokite žirgais pakinkytom "lineikom" ar senučiais, tarškančiais, apdulkėjusiais "limuzinais".

Laukiame su vaikais ir vaikaičiais – pas mus labai erdvu. Prisiminsime, kaip jaunystėje skambėjo dainos Šakos pakrantėse. Ir vėl dainuose, o mūsų dainų aidas nuplevens į Sibirą, kur amžiams pasiliko K.Pabilionis ir jo brolio Povilo, represuoto 1941 m., velionė žmona. Nusilenksime beržynėlyje slaptai palaidotiems partizanams.

Tad su senaisiais topoliais lenkiamės jus pasitikdami... Tegul jums būna platus vieškelis į Naujasodį, į Pabilionio sodybą...

Teklė ir Bronius
PABILIONIAI

P.S. Mūsų sodybos vartai bus "siauri" tiems, kurie neprenumeruoja "Tremtinio".

LPKTS dainų šventės "Leiskit į Tėvynę" 2006 m. repertuaro daina

Tai gimtoji Lietuva

1.

Piano

simile

S A
1. Ką mums gims - tant da - ve Die - vas
T B
ko ne - u - te - mā lau - kai.

Ką mums gimstant davė Dievas,
Ko neatėmė laikai –
Girių garios, pievų pievos
Ir laukų laukų laukai.

Pievos žydi, giros šlama,
Dirvos dengiasi dangum.
Kur gyventi ir nesentī
Šimtā metų lemta mum.

Tark man, broli, tark, sesule,
Kur tiek laimės tu radai –
Kryžiai, svirlys, klėtys, pirtys
Ir papyvesių žiedai.

Kalvos, kloniai, o už klonių
Vėl kalnelis, vėl kalva
Tai tavoji, tai manoji,
Tai gimtoji Lietuva.

Ką mums gimstant davė Dievas,
Ko neatėmė laikai –
Girių garios, pievų pievos
Ir laukų laukų laukai.

Kalvos, kloniai, o už klonių –
Vėl kalnelis, vėl kalva –
Tai tavoji, tai manoji,
tai gimtoji Lietuva.

3.

Kur gy - ven - ir ne - sen - li
sim - ta me - lu lem ta rum.

D.C. al fine

Kur gy - ven - ir ne - sen - li
sim - ta me - lu lem ta rum.

D.C. al fine

Eilės B.Brazdžionio
Muzika A.Paulavičiaus

2.

Gli - rių gi - rios pie - vy pie - vos
S A ir lau - kų lau - kų lau - kai
T B
Piano
pie - vos žy - di, gi - rios šla - ma,
dir - vos den - gia - si dan - gum.
ten.
dir - vos den - gia - si dan - gum.
ten.

Nauja knyga

"Keliai ir likimai"

Taip pavadinta Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos nario Vinco Korsako, neseniai iškeliavusio į Amžinybę, paskutinė knyga.

V.Korsakas gimė 1928 m. vasario 20 d. Navikų k., Kapčiamiesčio valsč., Lazdijų aps. Baigės Kapčiamiesčio progimnaziją ir vidurinę mokyklą išitraukė į patriotinę veiklą prieš okupantus. Sovietų armijoje V.Korsakas buvo nuteistas 25 metams, išvežtas į Vorkutos lagerius, Vladimiro kalėjimą. Tokia buvo jaunystė. Į Lietuvą grįžo 1956 m., tačiau laisve ir namų šiluma džiaugėsi neilgai, nes sovietų saugumas tokį žmonių nepalikdavo ramybėje. Antrą kartą V.Korsakas suimtas ir nuteistas 5 metams. Ši kartą kalėjo Mordovijoje. Į Lietuvą grįžo 1962 m.

Kurie domisi kūrybiniu V.Korsako palikimu, žino, kad jis patriotinius straipsnius, eileraščius spausdino pogrindiniuose leidiniuose "Aukuras", "Varpas".

(keliamai į 7 psl.)

LGGRTC pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija skelbia pretendentų rezistento vardui gauti sąrašą**(Tėsinys)**

Antanas Ambrasas (po mirties), partizanas, Marijampolės aps. Kazlų Rūdos valsč. 1947–1948 m.

Bronius Antanaitis, pogr. spaudos platintojas, Panevėžys 1972–1983 m.

Andrius Bendoraitis (po mirties), partizanas, Marijampolės aps. Šilavoto valsč. Tauro apyg. Geležinio Vilko rinkt. 1949–1951 m.

Antanas Bendoraitis (po mirties), ryšininkas, Marijampolės aps. Šilavoto valsč. Tauro apyg. Geležinio Vilko rinkt. Kairio, Pipiro, Vilko būriai 1944–1945 m.

Jurgis Bendoraitis (po mirties), ryšininkas, Marijampolės aps. Šilavoto valsč. Tauro apyg. Geležinio Vilko rinkt. Kairio, Pipiro, Vilko būriai 1944–1945 m.

Juozas Bendoraitis (po mirties), ryšininkas, Marijampolės aps. Šilavoto valsč. Tauro apyg. Geležinio Vilko rinkt. Kairio, Pipiro, Vilko būriai 1944–1945 m.

Genovaitė Alfonsa Briedienė-Jusytė, ryšininkė, Pane-

vėžio aps. ir valsč. Vanagėlio, Tėvo, Vėtros būriai 1945–1946 m.

Juozapas Chmieliauskas, ryšininkas, Panevėžio aps. Troškūnų valsč. Algimanto apyg. Kuprio būrys 1944–1951 m.

Juozas Česnulevičius, ryšininkas, Varėnos aps. ir valsč. Dainavos apyg. Merkio rinkt. Rugio būrys 1945–1949 m.

Vytautas Darinskas, rėmėjas, Panevėžio aps. Miežiškio valsč. 1945–1952 m.

Janina Drazdauskienė-Šablickaitė, rėmėja, Biržų aps. Vabalninko valsč. Petronio būrys 1945–1951 m.

Amelija Gedvilienė-Gabdaugaitė, ryšininkė, Tauragės aps. Šilalės valsč. Kęstučio apyg. 1945–1946 m.

Ona Gegžnienė-Liužinaitė, ryšininkė, Kėdainių aps. Sėtos valsč. Vaitelio būrys 1945–1952 m.

Sigitas Grabauskas, ryšininkas, Marijampolės aps. Kalvarijos valsč. Tauro apyg. Vytauto rinkt. Žaibo, Miškinio būriai 1946–1951 m.

Petras Jakubka (po mir-

ties), sukilio dalyvis, Biržų aps. Vabalninko valsč. 1941 06 22–28.

Janina Jočiūnenė-Suchockaitė, pogr. spaudos platinėja, Ukmergės aps. Pabaisko valsč. 1960–1968 m.

Jonas Vytautas Kačergius (po mirties), pogr. spaudos platinėja, Vilkaviškio aps. ir valsč. 1947–1948 m.

Antanas Karpius (Karpas) (po mirties), partizanas, Raseinių aps. Viduklės valsč. Kęstučio apyg. Gintaro rinkt. Žeimelio būrys 1947–1950 m.

Jonas Karpius (Karpas) (po mirties), partizanas, Raseinių aps. Viduklės valsč. Kęstučio apyg. Gintaro rinkt. Žeimelio būrys 1945–1948 m.

Antanina Krisiulevičienė-Ivanauskaitė, ryšininkė, Varėnos aps. ir valsč. Dainavos apyg. Merkio rinkt. Rugio būrys 1946–1949 m.

(Bus daugiau)

Atsiliepimus apie šiuos kandidatus siūskite adresu: *LGGRTC pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija, Gedimino 40, Vilnius. Pasiteirauti tel. (8-5) 2314157.*

"Keliai ir likimai"

(atkelta iš 6 psl.)

Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę atsivérė platesni keliai kurti – išleista poema "Liūdna pasaka", novelių rinkinys "Likimai", apybraiža "Dėl ko kovota ir žūta", trys eileračių knygos. Jis rinko ir sistemo archyvinę medžiagą. "Tik poezija išvedė mane per visus okupacinius pragarus, neleisdama palūžti", – sakė V.Korsakas.

Džiugu, kad suspėta išleisti paskutinę rašytojo apskrymą ir apybraižę knygą "Keliai ir likimai". Šiai kny-

gai būdinga temų įvairovė, bet jas visas sieja bendras bruožas – idealizmas, žmonių poelgių, santykų grožis, garbingumas. V.Korsakas kalba drąsiai, kartais su pasipiktinimu, kartais su apgailėstavimu, o dažniausiai – su meile, tikėjimu ir viltimi. Autorius dažnai tiesiogiai kovos su okupantu nevaizduoja, o tik atskleidžia, kokį poveikį ji daro tolesniams žmogaus likimui, jo santykiams su kitais žmonėmis.

"Negalėciau pasakyti, kieno rankose atsirado anti-

Skelbimai:

Balandžio 24 d. (sekmadienį) 13.30 val. Kédainių muzikos mokykloje įvyks LPKTS Kédainių filialo narių susirinkimas. Registracija nuo 13 val. Turėti nario pažymėjimą.

Galėsite užsiprenumeruoti "Tremtinį".

LPKTS Kédainių filialo valdyba

Balandžio 30 d. (šeštadienį) Kauno įgulos karininkų ramovėje įvyks Lietuvos laisvės kovos sajūdžio metinis ataskaitinis suvažiavimas.

10 val. šv. Mišios įgulos bažnyčioje. 11 val. suvažiavimo pradžia.

Kviečiame visus LLKS narius: karius savanorius ir Laisvės kovų dalyvius. Turėkite nario pažymėjimus.

LLKS taryba

Patiksliname informaciją

Gegužės 15 d. 10 val. Lekėčių (Šakių r.) bažnyčioje bus aukojamos šv. Mišios už prieš 60 metų Valkų kalvoje žuvusius partizanus. Po šv. Mišių vyksime į žūties vietą, prisiminsime žuvusius partizanus, pabendrausime su žuvusių artimaisiais.

LPKTS Šakių filialo ir LPKTB Šakių skyrius valdyba labai atsiprašo žuvusiųjų artimųjų už klaudingą informaciją, paskelbtą "Tremtinyje" Nr. 15 (648).

Atsiliepkite!

Prašyčiau suteikti kokių nors žinių apie mano tévą **Domininką Motieją KERŠĮ**, g. 1919 m. Jis buvo teistas ir apie 1950 m. iš Kauno išvežtas į Sverdlovsko sr. Serovo mst. Dirbo eiguliu Marsiatoje.

Kreiptis: R.Kalantos g. 119c-35, Kaunas, tel. (8-611) 60109.

Nuotraukoje – Onutė ir Domininkas Keršiai apie 1947 m.

Ieškome artimųjų, giminių šių politinių kalinių: **Vytauto MARKEVIČIAUS, Kazio ŠIUGŽDINIO, Kazio RIMDEIKOS, Povilo SEIKALIO**, žuvusių 1954 m. gegužės 15 d. per sukilių Kengyro lageryje.

Informacija reikalinga dėl valstybinio apdovanojimo. Kreipkitės į "Tremtinio" redakciją arba į M.Dilienę tel. (8-37) 343466.

sovietinių lapelių, bet jų kažkuris iš mokiniių įdavė ir man. Po to prasidėjo didesnis bendradarbiavimas. Visur mokykloje jautėsi antisovietinė dvasia. Dar vėliau perėjome į organizuotę veiklą. Susitikinėdami ir bendradarbiuodami kiekvienas su partizanais ir skyrium, prisijungėme prie Dainavos apygardos Šarūno rinktinės" ("Pirmieji kovos draugai", 125 p.). Prisiminimais apie kovų draugus ir bendradarbiavimą su partizanais Vincentas Korsakas baigė paskutinę savo knygą.

"Tremtinio" inf.

Užjaučiame

Nuoširdžiai užjaučiame dim. majorą Povilą PEČIULAITI - Lakštingalą dėl žmonos Jadvygos mirties.

LPKTS valdyba

Piligriminės pažintinės kelionės

Varšuva, Krokuva, Veličkos druskų kasyklos, kopolyčios, "Park wodny", Osvencimas (trijų dienų). Kaina 295 Lt. Išvykimo datos: gegužės 13, 20 d.; birželio 10, 24 d.; liepos 8, 22 d.; rugpjūčio 12, 19 d.; rugsėjo 16, 30 d.; lapkričio 4 d.; gruodžio 26, 30 d.

"Mažoji Lietuva" – Kaliningrado sritis (dviejų dienų). Aplankysime Karaliaucių, Katedrą ir vokiečių filosofo I.Kanto panteoną, lietuvių bažnyčią, Krantą ir Riausius. Susitiksime su klebonu ir lietuvių bendruomenės nariais. Kaina 201 Lt. Išvykimo datos: gegužės 28 d., birželio 25 d., liepos 30 d., rugpjūčio 27 d., rugsėjo 24 d., spalio 29 d.

"Lietuva – kryžių šalis" (dviejų dienų). Aplankysime: Kretingą, Saulės miestą, Kryžių kalną, vienuolio V.Orvydo sodybą, Rietavą, benediktinų Palendrių vienuolyną, Kelmę, Kaltanėnus. Tytuvėnų vienuolyno ansamblį, Šiluvą. Nakvynė viešbutyje. Maudynės baseine. Kaina 105 Lt. Išvykimo datos: gegužės 21 d., birželio 18 d., liepos 23 d., rugpjūčio 20 d., rugsėjo 24 d.

Kreiptis tel. (8-37) 205482, 408735, (8-689) 54571. Centro kelionių agentūra, Ožeškienės g. 4. Kaunas.

ILSÉKITĖS RAMYBĖJE

Juozas Rimkevičius

1914–2004

Gimė Aukštadvario k., Pašvitinio valsč., Joniškio aps., ūkininkų šeimoje. 1946 m. buvo suimtas ir nuteistas 10 metų. Kalėjo Kojimoje, Vorkutos lageriuose, dirbo anglies kasyklose. Paleistas 1956 m., bet dar 5 metus negalėjo grįžti į téviškę. Apsigyveno kaimyninėje Latvijoje.

Juozo palaikai pervežti į Lietuvą ir palaidoti gimtinėje.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną, sūnus, jų šeimas ir artimuosius.

LPKTS Joniškio filialas

Jadvyga Mestauskaitė

1917–2005

Gimė Dvelaičių k., Skaistgirio valsč., Joniškio r. 1948 m. su sesers Juzės šeima ir seserimi Emilia, kurią 1952 m. dėl sunkios ligos teko palaidoti Sibiro žemėje, buvo ištremta į Krasnojarsko kr. Sovetsko r. Korbiko gyv. Verch Bazaikos miškų pramonės ūky. Į Lietuvą grįžo 1959 m. Apsigyveno Kaune, vėliau – Joniškyje. Buvo aktyvi LPKTS Joniškio skyriaus narė.

Palaidota Joniškio r. Skaistgirio kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame artimuosius.

LPKTS Joniškio filialas

Aldona Miliūnaitė

1929–2004

Gimė Marijampolės aps. Kumelionių k. ūkininkų šeimoje. Amatių mokyklos moksleivė Aldona kartu su tévais, seserimi ir broliu 1948 m. buvo ištremta į Krasnojarsko kr. Jenisejsko r. Maklakovą gyvenvietę. Į Lietuvą grįžo po 10 metų. Gimtuosiuose namuose apsigyventi neleido vietinė valdžia, nes vyresnysis brolis Antanas buvo politinis kalinas. Prisiglaudė pas gimines. Dirbo Marijampolės ligoninėje. Net atkūrus nepriklausomybę, tévų namų neatgavo. Buvo Sajūdžio dalyvė ir rémėja.

Palaidota Marijampolės senosiose kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame seserį Zitą, brolių Justą, gimines.

LPKTS Marijampolės skyrius

Veronika Rimkienė

1894–2005

Gimė Raseinių r. Norušių k. 1949 m. su šeima ištremta į Krasnojarsko kr. Badaibinsko r. 1959 m. grįžo į Lietuvą. Dirbo ūkyje. Užaugino 3 vaikus. Nuo 1991 m. – LPKTS Kauno skyriaus narė.

Palaidota Šiluvos kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame šeimą ir artimuosius.

LPKTS Kauno skyrius

Justinas Juška

1929–2005

Gimė Šunkarių k., Jankų valsč., Šakių aps. 1949 m. su šeima ištremtas į Irkutsko sr. Chomutovo gyv. Tremtyje sukurė šeimą su Elena Kaminskaite. Užaugino 3 sūnus. 1958 m. grįžo į Lietuvą. Gyveno Šakiuose.

LPKTS Šakių filialas

Pijaus X kunigų brolijos kviečia

Balandžio 30–gegužės 1 d. katalikų tradicijos žygis pėsčiomis Ariogala–Siluva–Tytuvėnai. Registracija iki balandžio 30 d.

Balandžio 29 d. 10 val. išvyka į Pažaislio vienuolyną. Malda už Motinas. Stebuklingas Madonos paveikslas. Susitikimas su seserimis kazimierietėmis. Kaina 5 Lt.

Balandžio 30 d. 10 val. ekskursija "Kardinolas V.Sladkevičius". Aplankysime kardinolo butą-muziejų, Kauno Katedrą, vietas, kurios primena kardinolą... Kaina 4 Lt.

Registruojame iš anksto. Kreiptis tel. (8-653) 14562 (višą dieną).

TREMINTINYS SL 289 Redaktorė - Audronė Kaminskiénė
Red. padėjėja - Aušra Šuopytė Lit. redaktorė - Jolita Navickienė
Korektorių - Dalia Maciukevičienė
Tech. redaktorė - Vesta Milerienė
Kaina 1,20 Lt

Mūsų adresas: Laisvės al. 39, LT-44309 Kaunas, tel. 323204, faksas 323214, el.paštas: tremtinys@takas.lt LPKTS puslapis interne: <http://www.lpkts.lt>